

Apoteket Kronan.

1883.

Frågan om inrättandet af ett nytt apotek i Kristianstad framfördes första gången i 1881 års landsting af godsägaren, friherre F. Barnekow med det resultat att landstinget beslöt i skrifvelse till K. Maj:t anhålla om vidtagande af åtgärder för förslagens realiserande. Genom beslut d. 12 okt. s. å. förklarade emellertid K. bhde i Kristianstads län att frågan icke vore att anse såsom en för länet gemensam angelägenhet, hvarmed landstinget ägt taga befattning, men beslöt dock inhämta yttrande från såväl stadsfullmäktige i Kristianstad och provinsialläkaren i Kristianstads distrikt som de kommuner å landet, som kunde anses behöfva betjäna sig af apotek i Kristianstad.

På grund af inkomna yttranden ingick sedermera K. bhde d. 8 april 1882 till K. medicinalstyrelsen med anhållan att denna ville vidtaga åtgärder för inrättande af ett nytt apotek i Kristianstad. D. 8 maj s. å. återremitterade medicinalstyrelsen ärendet till K. bhde för infordrande af yttrande från innehafvaren af apoteket Svanen i Kristianstad apotekare L. C. A. Gauffin, hvilket yttrande inkom till styrelsen d. 19 juli s. å. Sedan apotekarsocietetens direktion d. 16 nov. s. å. inkommit till medicinalstyrelsen med infordradt yttrande i ärendet, afgaf K. styrelsen d. 26 febr. 1883 till K. Maj:t underd. utlåtande, i hvilket hemställdes mot apotekarsocietetens direktion och apotekare Gauffins afstyrkande, om nådigt medgifvande till »ett nytt personligt apoteks anläggande på bestämd lämplig trakt i sydligaste delen af Kristianstad, invid eller söder om Tivoli-gatan derstädes; och torde medicinalstyrelsen, för den händelse denna framställning vinner nådigt bifall, få framdeles, och efter det styrelsen för apoteksprivilegiernas amorteringsfond i ämnet afgifvit yttrande, inkomma med underdånig hemställan i hvad mån innehafvaren af det nyinrättade apoteket skall vara skyldig till fonden utgöra bidrag».

K. brevet d. 30 nov. 1883 bestämde sedermera att ett nytt apotek med personligt privilegium skulle anläggas på lämplig plats i sydligaste delen af Kristianstad invid eller söder om Tivoligatan, och genom K. brevet d. 26 aug. 1884 tilldelades apotekaren i Boxholm M. T. C. von Zeipel personligt privilegium å nämnda apoteksinrättning, som öppnades för allmänheten, sedan detsamma d. 28 och 29 april s. å. blifvit af förste provinsialläkaren afsynadt.

De första 20 åren var apoteket beläget i nordöstra hörnet af Tivoligatan och Västra storgatans korsning, med hufvudingång från Tivoligatan, men flyttades år 1905 af d. v. föreståndaren C. J. Arhén till den af honom inköpta fastigheten nr:is 11 och 13 a, utgörande ett hörnhus vid Tivoligatan midt emot det förra apotekshuset. De nya lokalerna afsynades d. 18 dec. 1905 med de amplaste vitsord.

Enligt K. brevet d. 28 mars 1884 blef apoteket afgiftspliktigt till amorteringsfonden efter ett privilegiivärde af 50,000 kronor samt efter 5 års förlopp efter ett värde af 62,500 kronor.

VON ZEIPEL, MARTIN THEODOR CONSTANTIN. Född d. 12 juni 1829 på Lingonbacka pappersbruk i Järlåsa socken, Uppsala län.

Föräldrar: Bruksägaren CARL SAMUEL FREDRIK VON ZEIPEL, född d. . . . 1793, död d. . . . 1849, och FREDRIKA WILHELMINA HÆFFNER, född d. . . . 1792, död d. . . . 1862.

Efter enskild undervisning i hemmet intogs Z. å adjunkten Ramströms lyceum i Uppsala samt antogs till elev å apoteket Kronan i Uppsala d. 30 nov. 1843 och aflade därstädes farmacie studiosi-examen d. 6 okt. 1848. Konditionerade därefter å apoteket Kronan i Norrköping från d. 1 mars 1849 till d. 1 sept. s. å. och å apoteket i Skellefteå från d. 7 sept. 1849 till d. 27 maj 1852 samt inskrefs höstterminen detta år vid farmaceutiska institutet, där han aflade apotekarexamen d. 31 maj 1855. Tjänstgjorde därefter å apoteket i Piteå från d. 7 juni 1855 till d. 7 sept. s. å. och å apoteket i Luleå från d. 8 sept. s. å. till d. 1 juli 1856. Förestod apoteket i Haparanda från d. 1 juli 1856 till d. 1 juni 1857 och apoteket i Luleå från sistnämnda tid till d. 1 juni 1859. Konditionerade sedan å apoteket Hjorten

i Stockholm från d. 1 maj 1860 till d. 23 juni 1861 och å apoteket Ugglan i Stockholm från d. 25 juni s. å. till d. 15 maj 1863. Förestod under sommaren 1863 apoteket vid Lundsbrunn och därefter apoteket i Skara från d. 20 aug. till d. 20 sept. s. å. Var sedan anställd å apoteket i Åmål från d. 25 sept. 1863 till d. 7 okt. 1864 och å apoteket i Eksjö från d. 1 nov. s. å. till d. 1 nov. 1868. Erhöll d. 10 juli 1868 personligt privilegium å apoteket i Boxholm, som af honom tillträdde d. 1 nov. s. å. och d. 26 aug. 1884 privilegiet å den då beslutade nyanläggningen af apoteket Kronan i Kristianstad. Sedan 1889 åtnjöt han tjänstledighet och var de senare åren bosatt i Stockholm.

Död d. 30 nov. 1911 i Stockholm.

Under sin vistelse i Boxholm var von Z. ledamot af Åsbo församlings skolråd. Varmt intresserad för den religiösa rörelsen, ordnade och ledde han densamma, främst i Boxholm, där han i detta hänseende utvecklade en synnerligen fruktbarande verksamhet.

Gift 1) d. 19 sept. 1868 med MARIA CHRISTINA STJERNSPETZ, född d. 11 april 1845, död d. 31 jan. 1903, dotter till auditören vid K. Smålands grenadjerbataljon GUSTAF ARVID STJERNSPETZ och MARIA ELISABET NILSSON.

Barn: STEPHAN, född och död d. 17 april 1869; — MARIA ELISABET ANGELINA, född d. 24 mars 1870, död d. 8 sept. 1873; — MARTIN PHILIPPUS CONSTANTIN, född d. 27 maj 1872. Ingeniör; — BETLEN GABOR EMANUEL, född d. 6 juli 1874. Grufägare i Amerika; — CARL VICTOR STEFANUS, född d. 17 febr. 1876. Kamrer i Skandinaviska kreditaktiebolaget i Stockholm; — ERIK GUSTAF NATANAEL, född d. 13 aug. 1879. Ombud för Sveriges allmänna exportförening; — HENRIK THEOFRON LAURENTIUS, född d. 9 juli 1882. T. f. 1:ste aktuarie i K. kommerskollegium.

2) d. 25 aug. 1907 med FREDRIKA (DICKEN) EHRLIN, född d. 23 juni 1862, död d. 13 febr. 1917, dotter till bruksinspektoren ANDERS EHRLIN och MARIA FREDRIQUE LENANDER.

ARHÉN, CARL JOHAN. Född d. 13 maj 1857 i Rimbo, Stockholms län.

Föräldrar: Landtbrukaren CARL PETER ARHÉN, född d. 1 dec.

1827, död d. 13 maj 1882, och MATHILDA MARGARETA MATTSO, född d. 24 okt. 1832, död d. 4 maj 1909.

Efter skolstudier vid lägre allm. elementarläroverket i Norrtälje antogs A. d. 1 jan. 1874 till elev å apoteket i samma stad, där han aflade farmacie studiosi-examen d. 13 sept. 1877. Var sedan anställd å samma apotek till aug. 1880, då han började sina studier vid farmaceutiska institutet. Under studietiden tjänstgjorde A. å apoteket Gripen i Nyköping under juni 1881 och å medikamentsförrådet i Bie under juli s. å. samt å apoteket Korpen i Stockholm från d. 1 april 1882 till d. 1 okt, s. å. Aflade apotekarexamen d. 17 maj 1883 och tjänstgjorde sedan å apoteket Kronan i Norrköping från d. 1 juni 1883 till d. 16 jan. 1885 och å apoteket Kronan i Kristianstad från d. 16 jan. 1885. Blef föreståndare för sistnämnda apotek d. 9 jan. 1889 och erhöll privilegium å detsamma d. 17 maj 1912.

A. har innehaft och innehar en hel del allmänna uppdrag. Han är sälunda ledamot af styrelsen för Skånska kretsen af Sveriges apotekarförbund från 1909 och dess vice ordförande från 1919, suppleant 1905 och ordinarie ledamot 1912 af styrelsen för Skånes Handels-, Industri- och Sjöfartskammare och af dess arbetsutskott sedan 1910.

A. har alltsedan inrättandet af Riksbankens afdelningskontor i Kristianstad tillhört dess styrelse såsom ordinarie ledamot från 1903 och vice ordförande från 1911. Var ledamot af Kristianstads stadsfullmäktige åren 1897—1919 och under tre år ledamot af dess beredningsutskott, ledamot af hälsovårdsnämnden sedan 1890 och fr. o. m. 1914 nämndens vice ordförande, ledamot af hamndirektionen åren 1899—1910 och ledamot i Frimurarlogernas i Kristianstad husbyggnadsdirektion sedan år 1912.

A. var dessutom verkställande direktör för Finlands bryggeriaktiebolag i Kristianstad från 1894 till 1918, då bolaget upplöstes och uppgick i A.-B. Skånebryggerier samt första suppleant i A.-B. Skånebryggeriers styrelse och disponent för Finlands bryggeri i Kristianstad.

Ledamot i styrelsen för Kristianstad—Immelns järnvägsaktiebolag åren 1900—06.

R. V. O. 1917.

Gift d. 20 sept. 1890 med BERTHA GUNHILDA SCHAGER, född d. 6 juni 1868, dotter till grosshandlanden NAPOLEON SCHAGER och HEDVIG CHARLOTTA JOHANSSON.